

РЕШЕНИЕ

№ 122

гр. Варна, 30.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на пети март през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Мария К. Терзийска

при участието на секретаря Албена Ив. Янакиева
като разглежда докладваното от Мария К. Терзийска Търговско дело № 20243100900553 по описа за 2024 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба на И. И. М. от гр.Варна, депозирана чрез процесуален представител, против ЗК „ЛЕВ ИНС“ АД, гр. София, с която заявени осъдителни иски с правно основание чл. 432 ал.1 и чл. 429 ал.3 вр. ал.2 т.2 от КЗ за заплащане на сумата от **60 000 лева (след допуснато изменение на иска по размер, на осн. чл. 214 от ГПК в съдебно заседание на 05.03.2025 г.)** – обезщетение за претърпени неимуществени вреди, ведно с лихва от уведомяване на застрахователя на 29.04.2024 г. до окончателното изплащане на задължението, които вреди са в резултат на ПТП, настъпило на 28.10.2023 г. на път 9004, в района на км. 5.000 посока с. Звездица, общ. Варна между мотоциклет „Кавазаки ЗР 7501“ с рег. № *****, управляван от ищеца и лек автомобил „Ауди А3“ с рег. № *****, управляван от Г. И. Г., при твърдения за вина на автомобилиста и за валидно застрахователно правоотношение между собственика на МПС л.а. „Ауди А3“ и ответното дружество по договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“.

Ищецът И. М. твърди, че е бил участник в ПТП, реализирано на 28.10.2023 г., на път 9004, в района на км. 5.000 посока с. Звездица, общ. Варна, между мотоциклет „Кавазаки ЗР 7501“ с рег. № *****, управляван от него и лек автомобил „Ауди А3“ с рег. № *****, управляван от Г. И. Г.. Твърди, че вина за ПТП има изцяло водача на лекия автомобил, който при извършване на маневря „обратен завой“ не е пропуснал попътно движещия се в права посока мотоциклетист.

Сочи, че в резултат на ПТП е получил множество травматични наранявания, които в своята съвкупност са обусловили трайно затруднение в движението на снагата за период повече от един месец. По-специално акцентира върху контузията на главата, фрактура на трети лумбален прешлен, фрактура на дванадесети торакален прешлен, постконтузионен костномозъчен

едем в корпусите на двата прешлена, дискови протрузии, хиперинтензен интрамускуларен едем.

Твърди, че непосредствено след ПТП е транспортиран по спешност в МБАЛ „Св. Анна – Варна“ ЕАД с оплаквания от силните болки в тораколумбалния отдел на гръбначния стълб. Сочи, че след извършени рентгенографски изследвания на главен мозък, малък таз и лумбални прешлени е насочен за хоспитализация в клиниката по неврохирургия към болничното заведение. На 30.10.2023 г. е извършена магнитно-резонансна томография на гръбначния стълб като са установени и други нарушения на отделни органи. С оглед влошеното здравословно състояние е назначена медикаментозна терапия, включително прием на обезболяващи средства. След 4 дневен престой е изписан от медицинското заведение с клинично подобрение и с предписания за лечебен режим и провеждане на контролни амбулаторни прегледи.

Настоява, че в резултат на ПТП, за продължителен период от време е имал необходимост от чужда помощ, доколкото поставянето на постелен режим е пречатвало възможността за извършване на обща активна дейност и физическо натоварване. За дълго време е изпитвал трудност да заеме изправен стоеж. Наблюдавала се е и болка при дишане, а случилото се е отключило и емоционално и физиологическо сътресение и смущение – безсъние поради болките, притеснение при придвижване в градски условия, тревожност, напрегнатост и раздразнителност. Твърди, че търпи значителни неимуществени вреди в резултат на ПТП, които следва да бъдат възмездени от застрахователя на деликвента при валидно застрахователно правоотношение по полица „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

На изложените основания моли за уважаване на заявените претенции като лихвата се претендира от датата на извънсъдебното уведомяване на застрахователя по реда на чл. 380 от КЗ.

Правна квалификация на правата: чл. 432 ал.1 от КЗ и чл. 429 ал.3 вр. ал.2 т.2 от КЗ.

В срока за отговор ответникът депозира такъв, в който не оспорва, че към датата на ПТП между него и собственика на л.а. „АУДИ А3“ с рег. № ***** е имало валидно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Не спори и по уведомяването му от увреденото лице, чрез заявената извънсъдебна претенция за обезщетяване на претърпените вреди.

Настоява, че механизмът на ПТП не е безспорно установен. Твърди, че вина за ПТП има изцяло ищецът, който е управлявал мотоциклета със скорост многократно надвишаваща допустимата за конкретния пътен участък и без поставена защитна каска, което е обусловило причиняването на телесни повреди, значително по-тежки от обичайните за този вид ПТП. Освен това счита, че именно скоростта на управление на мотоциклета е причина за ПТП и при движение със съобразена скорост ПТП е могло да бъде избегнато. Счита, че оздравителният процес е преминал времево бързо и с обичайните темпове за този вид увреждания без последващи усложнения. Отправя изрично твърдение за съпричиняване на вредата по изложените аргументи и настоява, че претендираният размер на обезщетение не е съобразен с този, присъждан от съдилищата.

В съдебно заседание всяка от страните поддържа собствените си доводи

и по същество на спора като претендира и разноси в производството.

В писмена защита ищецът допълва, че механизмът на ПТП се установява от приетото заключение по САвТЕ, според което причина за настъпване на произшествието е поведението на водача на лекия автомобил, който при извършване на маневра обратен завой е препречил пътя на мотоциклетиста (ищеца), включително като не е реагирал своевременно с аварийно спиране в момента, в който мотоциклетистът е станал видим за него. Подробно се спира на отговорите на вещото лице по релевантните въпроси относно механизма като настоява, че с оглед същите авторствотото и вината за ПТП на застрахования при ответното дружество, водач са безспорно доказани. С оглед заключението по СМЕ намира, че установените травматични увреждания са в пряка причинно-следствена връзка с ПТП, а предвид събраните гласни доказателства, които следва да се кредитират като обективни и безпристрастно дадени, доказан е интензитетът на търпените болки и страдания. Счита, че заявеният за присъждане размер е адекватно обезщетение за претърпените неимуществени вреди. Писмената защита съдържа подробен анализ на относимите доказателства по елементите от фактическия състав на деликта и критериите по чл. 52 от ЗЗД.

Становището по същество на ответната страна, изразено от процесуалния ѝ представител в заседанието по същество е за липса на елемент от фактическия състав на чл. 45 от ЗЗД, а именно противоправно поведение и вина на водача на автомобила. В условията на евентуалност моли, ако съдът приеме претенцията за доказана по основание, по размера да съобрази доводите за съпричиняване от страна на пострадалия ищец, което се доказва безспорно от заключението по САвТЕ.

Съдът, като съобрази предметните предели на производството и след съвкупен анализ на доказателствения материал по делото приема за установено следното:

- 1. По безспорните факти.**
- 2.

Не съществува спор между страните и съответно необходимост от доказване факта на валидно правоотношение по договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ между собственика на л.а. „Ауди АЗ“ с рег. № ***** и ответното дружество ЗК „Лев инс“ АД към датата на процесното ПТП – 28.10.2023 г. Не е спорно, че ищецът, преди сезиране на исковия съд е изпълнил задължителната процедура по чл. 380 от КЗ.

2. По фактическия състав на деликта.

Съобразно предмета на спора и подлежащите на изясняване факти, на ищцовата страна е указано, че следва да установи всички елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане: механизм на ПТП, авторство на водача, управлявал автомобила застрахован при ответното дружество, настъпилата вреда и причинно следствена връзка между ПТП и увреждането на ищцата, вида, характера и интензитета на претърпените болки и страдания

На ответника е разпределена тежестта да установи факта на

съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия.

1/ Механизъм на ПТП и участници в него.

За установяване на горния релевантен елемент от деликта, по делото са ангажирани писмени и гласни доказателства и е допусната съдебно-автотехническа експертиза.

Установява се от съставения констативен протокол за ПТП с пострадали лица, че е допуснато произшествие между ищеца, управляващ мотоциклет „Кавазаки ЗР 7501“ с рег. № ***** и л.а. „Ауди А3“ с рег. № *****, управляван от Г. Г., на 28.10.2023 г., около 15.50 часа, на път 9004, в района на км. 5.000 в платното посока от гр. Варна към с. Звездица.

Разпитаният в съдебно заседание водач на лекия автомобил, чийто показания следва да се ценят при съобразяване заинтересоваността на лицето и в контекста на останалия доказателствен материал, заявява, че ПТП е настъпило в момент, в който същият е извършвал маневра „ляв завой“ при излизане от черен път на пътното платно, с цел движение в посока с. Звездица. Твърди, че за целта е навлязал в уширение, съществуващо при излизане от черния път на платното в посока за гр. Варна с цел да улесни извършване на маневрата. Автомобил, движещ се по пътя към с. Звездица е намалил скоростта като е дал възможност на Г. да извърши маневрата. Водачът твърди, че предварително се е огледал за ППС, които да се движат по пътното платно посока в гр. Варна, такива не е имало, след което е предприел маневрата. Сочи, че при предприета маневра и положение на автомобила перпендикулярно на пътното платно с предна част в платното за движение към с. Звездица, изведнъж е усетил удар в предна лява част на автомобила от движещия се към гр. Варна мотоциклет с водач ищецът, който се е ударил в предна част на автомобила, превъртял се е над преден капак на МПС, след което мотоциклета е отхвъркнал заедно с водача, в канавката извън пътното платно, посока с. Звездица. Заявява, че преди да изпълни маневрата се е огледал няколко пъти за ППС отляво, не е установил такива, а мотоциклетът е излязъл изведнъж от завоя, отстоящ на около 200 м. от мястото на ПТП, бил е управлявал с висока скорост, водачът му не е направил никакъв опит да спре, за да избегне сблъсък с автомобила.

Идентична фактология описва и другият свидетел – очевидец на ПТП, спътник на водача на автомобила. Според свид. Д. преди предприемане на маневрата от водача Г., последният, а и тя са се огледали във всички посоки. Отдясно, на платното за движение посока с. Звездица, автомобил им е дал път за изпълнение на завоя, в момента, в който са започнали да завиват се е появил мотоциклетистът, с който е настъпил удар в предна лява част на автомобила. Свидетелката също сочи, че за да изпълни завоя, водачът на автомобила е ползвал уширението на пътното платно, непосредствено при излизане от пресечката (черния път), в посока гр. Варна.

От показанията на двамата свидетели, а и от констативния протокол следва да се приеме за доказано, че пътната настилка е била суха, видимостта много добра, ПТП е настъпило в светлата част на денонощието. Според свидетелите, завоят, от който се е появил мотоциклетистът, движещ се в посока гр. Варна е отстоял на около 200 м. от мястото на инцидента, но за разстоянието между двамата участници в ПТП в момента на видимостта им съдът съобразява заключението по САТЕ.

От заключението по допуснатата САТЕ, което съдът кредитира като

обективно и компетентно дадено се установява следното по механизма на ПТП:

На 28.10.2023 г., на път 9004, в района на км. 5.000, в посока от с. Звездица към гр. Варна, от черен път към пътното платно се движи лекия автомобил „Ауди“. Водачът на автомобила решава да извърши маневра обратен завой към с. Звездица. За подготовка изпълнение на маневрата, водачът навлиза на уширение вдясно на пътната лента в посока гр. Варна като в уширението, левите колела на автомобила са разположени на пътното платно, поради недостатъчната му ширина. В покой на лекия автомобил, водачът решава да изпълни обратен завой като подава адекватен светлинен сигнал „ляв мигач“. Друг автомобил, намиращ се на платното за с. Звездица дава предимство на водача Г., за да може да извърши маневрата, който започва да я изпълнява. Към същия момент, водачът на мотоциклета (ищецът), с разрешена за пътния участък скорост от 77.72 км/ч се движи от с. Звездица посока гр. Варна. Съгласно заключението, в момента на предприемане на маневрата двамата водачи нямат видимост един към друг, доколкото мотоциклетът се намира в десен по посоката му на движение, завой. Според експерта, видимостта между двамата се открива при отстояние на мотоциклета от мястото на ПТП около 90м. В момента, в който автомобилистът вижда мотоциклета, прави опит за аварийно спиране. В момента на спиране, автомобилът се оказва разположен почти перпендикулярно на пътното платно, заемащ цялата ширина на пътната лента посока гр. Варна, т.е. тази на движение на мотоциклета. Водачът на последния не прави опит за спиране, а за заобикаляне на лекия автомобил, участник в ПТП и другия лек автомобил, спрял в лентата за движение посока с. Звездица, за да даде път на л.а. „Ауди А3“ да извърши обратен завой. Настъпва ПТП между мотоциклета и л.а. „Ауди А3“ в лентата за движение посока с. Звездица като ударът е между предната гума на изправения мотоциклет и автомобила, в зоната пред предна лява гума на автомобила. При удара мотоциклетът се завърта около оста на предното си колело, полита над капака на автомобила, превъртайки се във въздуха и пада на границата между пътното платно и банкета встрани от пътната лента посока с. Звездица. Настъпват пластични деформации по лекия автомобил „Ауди“ – повреда и откачване на предна броня, изкривени надясно предни рогове, нарушение на връзките на водния охладител. Преден десен фар и декоративната решетка изхвърчат по посока на удара и падат върху подлежащата настилка.

В допълнение, в съдебно заседание експертът допълни, че моментът, в който двамата водачи – ищец и този на лекия автомобил са били видими един към друг е посочен на фигура 10 от експертизата. Поддържа, че към момента на започване на маневрата обратен завой, мотоциклетистът не е бил видим за водача на МПС. Видимостта настъпва след предприемане изпълнение на маневрата, когато автомобилът е бил с по-голям ъгъл спрямо надлъжната ос на пътното платно. Неограничена видимост на двамата водачи един към друг е налице когато автомобилът е навлязъл на пътното платно, така както е посочено на фиг. 10 и 11 от експертизата като навлизането е половин метър. В допълнение, на въпроси на съда (л. 169 по делото) експертът заяви, че при откриване на видимостта, за мотоциклетиста е било видимо, че водачът на МПС вече изпълнява маневра на пътното платно.

По отношение скоростта на движение на мотоциклетиста, експертизата, на база данни от огледния протокол на местопроизшествие, деформации по

автомобила и мотоциклета, приема, че в момента на настъпване на удара е била 77.72 км/ч. Установява се, че в процесния участък няма ограничение на скоростта, различно от това по 21 ал.1 от ЗДвП, което за мотоциклета е 80 км/ч, а за автомобилите – 90 км/ч. Експертизата е категорична, че с оглед горепосочените критерии за деформации по двете ПС както и липсата на спирачни следи, мотоциклетистът не е задействал спирачната система за предприемане на аварийно спиране.

Съгласно експертизата, опасната зона за спиране на мотоциклета е 50.39 м. Що се отнася до автомобила, в момента на удара и преди ПТП, скоростта му е била 0.00 км/ч.

Гореописаният механизъм на настъпване на ПТП съдът възприема при изцяло кредитиране на експертизата и гласните доказателства, в частта, в която не ѝ противоречат. По-специално не съобразява изявленията на водача на л.а. „Ауди А3“ относно вида на маневрата, която е предприел, доколкото се касае за изпълнение на обратен, а не на ляв завой. Ляв завой би се изпълнявал в хипотеза на директно излизане от страничния черен път, на пътното платно за с. Звездица. При успоредно на пътното платно навлизане в уширението вдясно от платното посока гр. Варна, и траекторията на движение на лекия автомобил, така както е показана на мащабните скици в заключението, предприето е изпълнение на обратен завой.

2/Вина:

Установява се непротиворечиво от гласните доказателства – разпита на очевидците и експертизата, че към момента на предприемане на маневрата обратен завой, видимост между двамата участници в ПТП не е имало. Водачът на лекия автомобил е подал светлинен сигнал в съответствие с изискването на чл. 26 от ЗДвП при предприемане на обратния завой при предоставена възможност на Г., от другото МПС, спряло в лентата за движение посока с. Звездица, да изпълни маневрата. Т.е. платното за движение посока гр. Варна е било без МПС, движещи се по същото.

Ищецът е станал видим за водача на лекия автомобил „Ауди“ при вече започнало изпълнение на обратния завой и навлизане на МПС половин метър в платното за движение посока гр. Варна.

Според чл. 25 от ЗДвП, водач на пътно превозно средство, който ще предприеме каквато и да е маневра, **преди да започне маневрата**, трябва да се убеди, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат след него, преди него или минават покрай него.

Поведението на водача на лекия автомобил „Ауди“, предвид липсата на друго ППС в лентата посока движение гр. Варна, преди започване на маневрата е изцяло съобразено с чл. 25 от ЗДвП. Освен това, пътното платно в процесния участък е с единична прекъсната линия, по левия и десния край на пътното платно няма ограничителна маркировка. В този смисъл, водачът Г. не е нарушил други разпоредби на ЗДвП (забранителни за изпълнение на такава маневра) нито е създавал опасност за участниците в движението при започване изпълнението на обратния завой.

Съдът не констатира и нарушение от страна на водача на МПС на разпоредбата на чл. 38 от ЗДвП, указваща дължимото поведение при изпълнението на обратен завой. Съгласно ал.3 на цитираната разпоредба, при недостатъчна широчина, завиването в обратна посока **може да започне** и от

друга част на платното за движение, както в случая (а не от най-лява пътна лента), но водачът на завиващото пътно превозно средство е длъжен да пропусне и попътни движещите се от лявата му страна пътни превозни средства. Превозни средства на платното за движение към гр. Варна, към началото на маневрата не е имало, за да се налага да ги пропуска.

В допълнение, водачът на автомобила не е нарушил и разпоредбата на чл. 39 от ЗДвП, съгласно която завиването в обратна посока е забранено на пешеходна пътека, железопътен прелез, мост, надлез, в тунел, в подлез, при ограничена видимост или при намалена видимост под 50 метра. Не е нарушена и разпоредбата на чл. 58а от ЗДвП, която указва забрана за маневра обратен завой на скоростни пътища, доколкото процесният участък не покрива критериите по дефиницията, дадена в чл. 3 ал. 8 от Закона за пътищата, към която препраща §6, т. 52а от ДР на ЗДвП.

Съдът счита, че доказателствата по делото сочат на вина за допуснатото ПТП на водача на мотоциклета като мотоциклетистът с поведението си е нарушил разпоредбата на чл. 20 ал.2 от ЗДвП.

Според съдържанието й, водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват и са длъжни при движението си да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, **за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие, като са длъжни да контролират във всеки момент МПС, което управляват. Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението.**

С оглед разстоянието между двете ПС в момента на видимост между тях от 90 м. и скоростта на мотоциклета от 77.72 км/ч, неговият водач, при условие, че лекият автомобил „Ауди“ вече съставлява препятствие на пътното му платно за движение посока гр. Варна, е бил длъжен да намали скоростта, а и при необходимост да спре, което не е сторил, въпреки че е могъл при опасна зона за спиране от 50.39 м.

Съдът не споделя аргументите на ищеца, че вина за ПТП има другият участник в движението, а именно този на лекия автомобил Г. по вече изложените съображения. Не се установява и нарушение на твърдяната разпоредба на чл. 5 ал.2 т.1 от ЗДвП, доколкото не е проявена от автомобилиста непредпазливост към уязвим участник в движението. Напротив, изпълнението на маневрата е съобразено с разпоредбите на закона, а дали е можело да бъде извършена успешно с няколко маневри (спиране на платното за движение, движение назад, за да се осигури място напред с оглед габаритите на МПС) са ирелевантни.

Всъщност, от страна на мотоциклетиста е направен опит за заобикаляне на лекия автомобил „Ауди“ с навлизането в насрещната за него лента за движение посока с. Звездица (където е настъпил ударът), но това поведение се дължи също на неправилна преценка по чл. 25 от закона, доколкото в тази лента има препятствие – автомобилът дал предимство за изпълнение на маневрата обратен завой.

Накрая, но не по значение – действително автомобилистът също е можел да спре в момента, в който е имал видимост към мотоциклетиста. Но следва да се има предвид, че видимост се открива след вече започнало изпълнение на

маневрата обратен завой, а не преди началото ѝ, когато на платното за движение посока гр. Варна няма превозни средства и след като изпълнението на обратен завой е започнало при съобразяване с разпоредбата на чл. 25 от ЗДВП, то мотоциклетистът е следвало при видимо препятствие в неговото платно за движение да изпълни задължението си по чл. 20 ал.2 от закона.

Поради всичко изложено, съдът не счита, че водачът на автомобила виновно е препречил пътя на мотоциклетиста, както настоява ищецът, а обратно - с поведението си последният извършва непозволено увреждане.

При отсъствие на елемент от фактическия състав на деликта по чл. 45 от ЗЗД, не са налице основания за ангажиране отговорността на ответника по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“.

Не се налага при този извод анализ на претърпените травматични увреждания както и определяне на обезщетение за неимуществени вреди по чл. 52 от ЗЗД. Затова и съдът, макар допуснал и събрал необходимите доказателства – гласни и СМЕ за установяване на продължителност и интензитет на търпените болки и страдания, не ги анализира.

3/По разноските.

При изхода от спора, разноски се следват на ответната страна за заплатени разходи за експертизи – 800 лева, призоваване на свидетели – 100 лева от претендирани 150 лева (доколкото трети свидетел при режим на призоваване не е разпитван, респективно сумата от 50 лева подлежи на връщане при поискване), както и адвокатско възнаграждение в договорения и заплатен за процесуално представителство, размер от 1000 лева, по който отсъства възражение от ищцовата страна, за прекомерност, а и е значително под минималния при материален интерес от 60 000 лева, съобразен с разпоредбата на чл. 7 ал.2 т.4 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от И. И. М., ЕГН *****, гр.Варна, против ЗК „ЛЕВ ИНС“ АД, ЕИК 121130788, гр. София, осъдителни искиове с правно основание чл. 432 ал.1 и чл. 429 ал.3 вр. ал.2 т.2 от КЗ за заплащане на сумата от **60 000 лева (след допуснато изменение на иска по размер, на осн. чл. 214 от ГПК в съдебно заседание на 05.03.2025 г.)** – обезщетение за претърпени неимуществени вреди, ведно с лихва от уведомяване на застрахователя на 29.04.2024 г. до окончателното изплащане на задължението, които вреди са в резултат на ПТП, настъпило на 28.10.2023 г. на път 9004, в района на км. 5.000 посока с. Звездица, общ. Варна между мотоциклет „Кавазаки ЗР 7501“ с рег. № *****, управляван от И. И. М. и лек автомобил „Ауди А3“ с рег. № *****, управляван от Г. И. Г., при твърдения за вина на автомобилиста и за валидно застрахователно правоотношение между собственика на МПС л.а. „Ауди А3“ и ответното дружество по договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, като недоказан по основание.

ОСЪЖДА И. И. М., ЕГН *****, гр. Варна, да заплати на ЗК „ЛЕВ ИНС“ АД, ЕИК 121130788, гр. София, сума в размер на **1900 (хиляда и деветстотин) лева разноси** в производството за експертизи, призоваване на свидетели и адвокатско възнаграждение, на осн. чл. 78 ал.3 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд - Варна в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____